

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De laudibus sanctissimae matris Annae

Trithemius, Johannes

Mainz, 1494.07.21

Ex anna filiam sua[m] sine peccato conceperit vii

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00082758-9

mater: vt a qua traxerat sine crimine materiam carnis:
ab ea suggeret instituta pietatis. **U**trāq; dei gratia puen-
nerat: vtrāq; repleuerat: sed erat in matre prior: in filia
copiosior. **D**ocuit sancta mater filiā quod ipa prius ap-
rentibus didicit. quāuis institutione humana opus non
habuit: quam spiritus sanctus a conceptu adimpleuit.
Necq; eīn materna erudicōne indiguit: que celesti gratia
plena fuit. **D**iscite o matres filias vestras ad honorē dei
instituire: mūdi pompas non amare: publicū turbe cō-
spectum fugere: domi residere. **S**piritus namq; sanctus
odit publicū: pure mentis diligit secretū. **Q**uid per vicos
et plateas discurretis: si honestatem virgineam amatis?
Ad mariam archangelus venit non in publico sed in sea-
creto: non in platea loquentē: sed in camera tacentem.
Apostoli spiritū sanctum nō in foro: sed clausi in domo
acceperūt. **Q**uod beatissima virgo a matre: immo a spiritu
sancto didicit: solerter custodiuit. **N**lla vagos discursus
vitare cōsueuerat: maria in domo solitaria manebat
In vtrāq; respicite: matres in matrē: virgines in virgini-
nem. **C**redite mihi nō decet vestrā honestatē delectari in
publico: nō expedit virgines saluari in foro: q; reuerentiā
honestatis minuit: q; frequēter ad publicū vadit. **V**irgini-
tas cū verecūda sit: publicū fugit. **S**ine verecūdia nō est
sincera & ginitas: nec potest pura manere nimis publica.

Quā sancta mater anna filiam

suam beatissimā dei genitricem sine
originali macula concepit.

Cap. vii

Uonā ad beatissime matris anne declarāda
sanctitatis merita multū cōducit: q; dei geni-
tricē sine originalis reatus macula pepit: neu-
quāq; a nobis tantā p̄rogatiua honoris silen-
do est trāseunda. **E**t quidē scimus hanc purissimā cōcen-
ptionē in signū positam cui a multis vsq; in hodiernum
diem contradicitur: qui dum nature consuetudinem vo-
lunt defendere: gratiam dei non verentur impugnare.

Quid stolidi latrant: quid imperiti murmurant? An non
licet deo quod vult facere? **E**cce conceptionem dei genitri-
cis sine macula puram veneratur ecclesia: ecce festum cele-
brat deuotione annua: et homines captiosi eam temeraria
presumptione maculare laborant? **S**ancti et eruditissimi
viri preteriti et presentes vario scribendi genere suis lucubra-
tionibus conceptionem hanc macule originali nunquam sub-
iacuisse predicant: et adhuc filii adam eam temere impu-
gnant? **O**mnes diuersorum pene ordinum religiones purissimas
semper extitisse confitentur. credunt. et predicant: quos dano-
nare velle tanquam errent extreme demencie est. **E**cce viri seu-
culares. religiosi. monachi deuoti atque eruditi metro et pro-
sa conceptionem semper purissimam celebrant: et homines tepidi
et sine eruditione quibus nomen phili nosse satis esse viden-
tur: sanctitatem dei genitricis commaculare nituntur? **D**ul-
ti inquam doctissimi viri varia in eius defensionem sintagma-
ta ediderunt: quis unquam eruditus contrarium scripsit? **S**ed
tu nomine quidem tuo indigne nicator. qui os tuum in celum
ponens contra purissimam dei genitricem impie blasphemasti:
non sine graui id animaduersione dei feceris: quippe qui
non pietate sed impietate moueris ad scribendum. **D**enique
stulte temeritati tue per viros eruditos vario stili genere super
abunde nouimus esse responsum. **N**ec enim nostris armis:
sed dei virtute abscedis confusus. **N**ec errorem tuum dano.
sed arrogantiam: sed temeritatem: sed presumptionem. **S**cio enim
de conceptione virginis marie hesitare non esse peccatum.
quam deus voluit esse occultam: sed eam impugnare. et temen-
rarie diffinire quod nescias: inauditi est sceleris. **S**i ea que
nescimus quo animo fiant in partem meliorem interpretari possumus:
quanto magis occulta dei opera quorum rationes
ignoramus ad pietatem debemus accipere. **N**emo nostrum
consilio dei interfuit: nemo conceptionis modum agnouit:
sed multis rationibus inducti. nos ex pia credulitate pu-
rissimam semper extitisse credimus: aduersarij ex nature consi-
deratione abducti. temeraria presumptione defendunt opin-
ionem contrariam. **S**ed satius est de pietate in dei parentem

q̄ de temeritate reddere rationē. **S**i nos erramus. plen-
tas (immo deus ip̄e) est in causa: si autem vos erratis
o aduersarij: dicite ob quā causam. **Q**uamam vos cōside-
ratio mouet: ut purissimā dei matris cōceptionē tam au-
dacter culpe originali subiaccuisse dicatis: **R**espondebi-
tis scio. **A**mor veritatis. **S**ed ostendite opinionē vestrā
esse verā: et vos amatores veritatis crediderim. **N**ō autē
ostenditis: quia nō intelligitis. **N**on intelligetis: quia nō
credit. **V**eritatē nō defenditis: quā nescitis. **N**emo em̄
pprie defendit qd̄ ignorat. **C**onsideratio humane nature
vos decipit: cuius dū cōsuetudinē exquisite reuoluitis:
deū cōstitutozem esse nature nō pensatis. **S**upra naturā
est. qui naturā fecit: nō restringitur sub legis humane cō-
ditione deus cōditor legis: sed qui virginē parere voluit:
etiā p̄ter nature ordinē a peccato p̄seruauit. **C**ausa itaqz
opinionis aduerse ex temeritate sumit exordiu: et ideo
nō mercedem a deo meretur. sed vindictā. **N**am sicut pen-
na martyre nō facit sed causa: ita error cōceptionis non
dānat sed p̄tinacia. **D**eniqz si exemplis et monimētis ve-
terum est credendū. plures miserrime perisse legimus qui
puritatē gloriose cōceptionis impugnarūt: neminē vero
vnqz defensore eius a deo pcussum inuenimus. **N**os em̄
ad defensionē sanctissime cōceptionis mouet dei matris
maxima cōsiderata dignitas: que talis ac tanta emittit:
ut omni honore dignissima fuerit. **S**i fallimur: pietate
sancta excusamur. **V**os autē si erratis. quis defensurus
erit: **V**eritas: **S**ed eā nō cognoscitis. **I**usticia: **S**ed
illa errores damnat: non excusat. **M**isericordia: **S**ed
viscera miscōie non habetis. **Q**uis ergo liberabit vos?
Virgo maria: **S**ed honore eius floccipenditis. **F**ilius
dei: **S**ed genitricē eius nō diligitis. **P**rationes sancto-
rū: **S**ed regine eoz detrahitis. **E**xcusationē ergo non
habebitis: qui deum et om̄es sanctos illius offenditis.
Armatis vos argumētis scholasticis: et pietate nudi estis
Quicqd̄ p̄ defensione opinionis v̄re adducitis: a timore
dei alienū est. **N**on em̄ dei honore queritis: qui puritatē

genitricis illius impugnatis. **S**ed audite conciliū meū:
et mutate ppositū vestrū. **R**edite aliquādo ad vosmetipsos
quia tēpus est: et nolite opinionē incertā psumptuose de-
fendere: quā indiscussam sine peccato potestis ptransire.
Si deū diligitis: si iesum christū saluatozē oīm amatis:
genitrici eius sanctissime tantā nolite iniuriā facere: de
qua nulli licet nisi sanctissima sentire. **C**onceptionē eius
semp purissimā credere. non necessitatis sed pietatis est:
non credere humane tarditatis. **N**on credendo autē im-
pugnare. et opinionē contrariā velle defendere: non solū
crimīe nō caret: sed etiā magne temeritatis et stulticie est.
Enīvero temeritas iure rephenditur: vbi pietas remune-
ratur. **N**eqz parū cuiqz videatur esse peccatū: qđ in deū
et eius genitricē cōmittitur. **Q**ui autē dei filiū diligit: os
suū contra matris honorē nō aperit: puritati eius nō de-
trahit: opinionē incertā ptnaciter nō defendit: quia vbi
deuotio humiliū recipit premiū: psumptio supboz inue-
niet tormentū. **D**igna enim dei mater fuisse creditur sine
originali macula concipi: que illū erat virgo paritura:
qui tocius deleter crimina mūdī. **D**igna quoqz tali con-
ceptione beata mater anna extitit: cuius indyta cōuer-
satio deo gratissima fuit. **N**olo mireris dei genitricē pter
nature consuetudinē. ab originali pseruatā crimine: quā
sibi mansionē parauerat deus infusor gratie. **C**onsidera
natam dei genitricē: et nō miraberis sine macula cōcep-
tionē. **D**igna sunt que dicūtur: sed vera. sed sancta. sed
genitricē dei decentia: cuius cōceptionem preuenit gra-
tia: et hinc miratur natura. **V**iramur et nos quoniā fi-
deliter credimus: aduersarij autē nō credentes nō mirā-
tur: sed cōfundūtur. **S**i potes ista capere. crede: si nō ca-
pis. noli discutere: si non vis peccare. **M**elius est enim
de puritate beatissime dei genitricis cū reuerentia tacere:
qđ indigna loqui. **C**ura itaqz ea que non potes intelligen-
re: humili silencio semp honorare.